

NRC

Vrouwenvoetbalsters trekken zich niets aan van Genee

Vrouwenvoetbal breekt dit EK door op tv. Nog niet alle (mannelijke) presentatoren zijn om. “Het boeit me niet.”

- Menno Sedee

13 juli 2017 om 17:58

Al in 2009 was Shanice van der Sanden, rechtsbuiten van Oranje, haar mannelijke leeftijdsgenoten te snel af. Foto's Natalia Toret

Zondag begint het EK Voetbal voor vrouwen, in Nederland nota bene, en praatprogramma *Voetbal Inside* is er niet bij. Zomerstop. „Nee, we doen helemaal niks”, zegt presentator Wilfred Genée gedecideerd. Ook niet overwogen? „Nee, ook niet.” Überhaupt over gesproken? „Nee.” Bekijk ook de [video](#)

VI Oranje, zoals RTL tijdens afgelopen EK's en WK's uitzond, hoeven we de komende drie weken dus niet te verwachten. Frank Evenblij en Erik Dijkstra, die bij *Bureau Sport* een heel seizoen aan vrouwelijke sporters besteden, kwamen over de vloer om uitleg te vragen over deze 'blinde vlek' van het programma. Zou je het kunnen, vroegen ze, drie weken praten over

vrouwenvoetbal? Genee: „Kansloos.” Johan Derksen: „Het damesclubvoetbal leeft voor geen meter, die spelen op een bijveld voor wat vaders en moeders.”

Is dat zo? Afgelopen tien jaar steeg het aantal vrouwelijke leden bij de KNVB met 65.000 naar 153.000, de grootste vrouwelijke [aanwas](#) van alle sportbonden, berekende sportonderzoeksbureau Mulier Instituut dit jaar.

Een maand geleden waren de poulewedstrijden van de ‘Oranjeleeuwinnen’ al uitverkocht, bijna 50.000 kaartjes. Kaartjes zijn tien euro. Twintig voor de goede plekken.

Volgens Vera Pauw, oud-bondscoach van het dameselftal, wordt de populariteit van vrouwenvoetbal in Nederland al jaren zwaar onderschat in de media. Bij het EK in 2009 keken al 1,6 miljoen mensen naar de halve finale tussen Nederland en Engeland bij de NOS. „Dat werd gezien als incident.” De WK-kwalificatiewedstrijd tegen Italië in 2014 in het ADO-stadion (15.000 plaatsen) was bijna uitverkocht. „Opnieuw een incident.” Volgens Pauw worden redenen verzonnen om vrouwenvoetbal niet uit te zenden. Bijvoorbeeld dat het niet leuk is om naar te kijken. „Maar mensen willen het wél zien. Ze kijken massaal!” Bijna drie op de tien Nederlanders (28 procent) is van plan dit jaar het EK te volgen, meldde het Mulier Instituut donderdag.

Of een sport aandacht krijgt of niet heeft volgens Maarten Nooter, hoofdredacteur NOS Sport, niets te maken met mannen of vrouwen, maar met prestaties. „We werken volgens journalistieke principes. Hoe beter je het doet, hoe meer aandacht je krijgt.” In 2009 zond de NOS, die sindsdien de uitzendrechten voor de toernooien bemachtigde, voor het eerst het vrouwen-EK uit, omdat Nederland zich voor het eerst had gekwalificeerd. Omdat vier jaar later Nederland de poulefase niet overleefde, bleef het in 2013 bij drie live wedstrijdverslagen.

Wat doet de NOS?

Wat de prestaties van de Oranjeleeuwinnen ook zijn, de NOS zendt tien wedstrijden live uit: de Nederlandse groepsduels en alles vanaf de kwartfinales. Oranje opent het toernooi tegen **Noorwegen** (16 juli in Utrecht) en speelt daarna tegen **Denemarken** (20 juli in Rotterdam) en **België** (24 juli in Tilburg). Op themakanaal NPO Sport en NOS.nl worden alle overige wedstrijden live uitgezonden. Allemaal mét commentaar.

Tijdens het EK zullen Daphne Koster (139 interlands), Manon Melis (127 interlands) en Anouk Hoogendijk (103) als **analisten** aanschuiven. Ook zet de NOS vaste **commentatoren** als Jeroen Elshoff, Frank Wielaard en Arno Vermeulen in.

Sinds februari zendt de NOS ook samenvattingen van de eredivisie voor vrouwen uit. Nooter wilde structureler aandacht geven aan vrouwenvoetbal door de verbeterde Nederlandse prestaties. Net als bij Formule 1. Daar deed de NOS tot voor kort „nauwelijks” iets mee, maar toen kwam Max Verstappen. Hij geeft toe dat de NOS een luxepositie heeft ten opzichte van commerciële omroepen. Zijn keuzes zijn daarom „principiële en journalistieker”, terwijl andere media meer hun keuzes maken aan de hand van adverteerders en kijkcijfers. Sportnieuws.nl (De Persgroep) [meldde in juni](#) nog dat door een samenwerking met KNVB-sponsor ING ze meer aan vrouwenvoetbal konden doen.

Maar vergeleken met de mannen komen de voetballende vrouwen er nogal bekaaid vanaf op tv. Waarom is dat verschil er niet bij hockey, handbal en volleybal? De sporten zijn onvergelijkbaar, zegt oud-international en -Ajacied Leonne Stentler, die ook de eerste vrouwenvoetbalkledinglijn opzette. „Mannenvoetbal staat op zo’n onrealistisch hoog podium. Bovendien is vrouwenvoetbal jong. Kijk hoe ver we al zijn gekomen!” Pas in 1971 werd de eerste officiële interland gespeeld.

„Vrouwenvoetbal boeit me niet”, zegt Wilfred Genee. Wil zijn Voetbal Inside aandacht besteden aan vrouwenvoetbal, dan moet eerst het niveau omhoog, zegt hij. Volgens Vera Pauw is er meer aan de hand. Sport wordt van oudsher gezien als iets voor mannen. De grootste sport van een land is daardoor per definitie een mannenbolwerk, en moeilijk toegankelijk voor vrouwen, zegt ze: „In Amerika is dat bijvoorbeeld het geval bij baseball.”

Als het gaat over hoe vrouwenvoetbal in beeld komt, dan valt er eigenlijk weinig te vertellen, vindt Stentler. Gewoonweg omdat om de toernooien heen de traditionele programma’s amper aandacht besteden aan de sport, al komt daar nu verandering in met het EK in eigen land, vindt ze. De berichtgeving over vrouwenvoetbal kan inhoudelijker, vindt Daphne Koster, die 139 interlands speelde (meer dan Wesley Sneijder) en vaste analist is bij de NOS. Wat zijn de kwaliteiten van de spelers? Wat van de tegenstander? Wat kan beter? Nu gaat het nog vaak over de positie van het vrouwenvoetbal, vindt ze. [Brits onderzoek](#) van vorig jaar naar de verslaggeving over de Olympische Spelen vond dat bij vrouwensporten het vaker ging over het privéleven en het uiterlijk van de spelers, en bij mannen over de sportprestatie. Hélène Hendriks, presentatrice van FOX Sports, vindt dat vrouwenvoetbal wel serieus wordt genomen. „Wij zijn altijd sportinhoudelijk.” Al zou ze het wel leuk vinden als eens een man erbij staat als analist of presentator.

Lees meer over het Britse onderzoek: [Meisje zwemt als een vent, en ander seksisme in sportverslagen](#)

Het geslacht van de mensen voor de camera doet er volgens iedereen minder toe dan zijn of haar kwaliteit. „Het gaat erom dat het wordt verslagen”, zegt Stentler, „en dat diegene er verstand van heeft.” Koster zegt dat zij veel wordt gevraagd, omdat ze haar mening durft te geven. Ze pleit wel voor meer diversiteit in de voetballerij. „Eigenlijk overal.” Bij de KNVB vallen de vrouwen bijvoorbeeld nog onder de afdeling amateurvoetbal. De NOS zet de vaste commentatoren als Frank Wielaard en Arno Vermeulen in. Een bemoedigend teken, vindt Vera Pauw. Al zou ze ook meer vrouwen als sidekick in de commentatorenstoel willen zien, zodat de details niet worden overgeslagen. „Genoeg opties.”

Hendriks voelt zich inmiddels wel geaccepteerd in het ‘mannenbolwerk’, al duurde dat een paar jaar, als vrouw zonder voetbalcarrière. Regelmatig wordt ze als Fox-presentatrice aangekondigd door de mannen van Voetbal Inside. Van der Gijp stelde daarbij eens voor om haar niet te laten praten, maar „vijf minuten alleen maar te kijken”. In maart begroette Johan Derksen haar met „hallo schatje!” en noemde hij het „gevaarlijk om met zo’n décolleté het woord te hebben met een man van 68”.

Hendriks zelf vindt VI niet vrouwonvriendelijk, maar „gewoon satire, kleedkamerhumor”: „Ik heb nog nooit het gevoel gehad dat ze me niet accepteren.” Leonne Stentler is wel eens bij Gijs Staverman gevraagd waarom ze nooit shirtjes wisselen na de wedstrijd. „Dat lach ik gewoon weg.” Voetbal Inside hoeft van haar in ieder geval niet te veranderen - „schoenmaker

blijf bij je leest” - en ook Koster heeft niet zoveel moeite met het programma. „Ze nemen zichzelf ook niet serieus.”

Nee, dan Bureau Sport, met hun vrouwensportseizoen. Daar zit Koster „met gemengde gevoelens” naar te kijken. Frank Evenblij en Erik Dijkstra interviewen bijvoorbeeld „de mooie verschijning” wielrenster Puck Moonen, in 2015 49ste in de Omloop van de IJsseldelta, over haar Instagram-account en trainers over menstruatie. Koster: „Waarom hebben ze het nooit over of dat klokkenspel bij mannenwielrenners in de weg zit?” Bureau Sport benoemt aan de lopende band vooroordelen, om ze later door Nynke de Jong te laten ontkrachten. „Waarom noem je ze dan?” Stentler vindt Bureau Sport „een belangrijke stap”, maar: „Zonder Nynke waren heel wat feministen opgestaan.”

De uitzending van Bureau Sport:

Het gaat de goede kant op, daar is iedereen het over eens, ook al kan het altijd beter. In een ideale situatie denken we aan vrouwen én mannen als we het over voetbal hebben, zegt Koster. Dan is niemand verbaasd als stadions zijn uitverkocht. Dan zou het niet opmerkelijk zijn dat tijdschrift *Voetbal International* voetbalvrouwen op de cover zet, zoals het deze week voor het eerst in haar 52-jarige bestaan deed.

Hoeveel van de media-aandacht rond dit EK achteraf blijft hangen, is afwachten. De NOS zal ook volgend seizoen samenvattingen van eredivisiewedstrijden blijven uitzenden. Of het bij die media-aandacht blijft, zal onder meer afhangen van hoe ver de ploeg het dit EK schopt.

[Opmerkingen? Mail ons](#)